

Embargo – wpływ na rynki rolne

Tadeusz Plichta

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi podejmuje wszelkie działania, by krajowi producenci jak najmniej odczuli skutki działań strony rosyjskiej. Stąd wszelkie zabiegi mające na celu pozyskania rynków azjatyckich i afrykańskich. Rozmowy na szczeblu UE z udziałem komisarza ds. rolnictwa Daciana Ciolosa co prawda dały pewną nadzieję na rekompensatę poniesionych strat, ale pomoc jest niezbędna już teraz. Zaraz po wprowadzeniu sankcji najwięcej stracili producenci owoców miękkich, takich jak wiśnie czy śliwki. Szacuje się, że straty spowodowane wstrzymaniem eksportu owoców mogą wynieść:

jabłka – 1,06 mld zł,
gruszki – 72,5 mln zł,
czereśnie – 37,4 mln zł,
truskawki – 37,1 mln zł,
wiśnie – 20,3 mln zł,
śliwki – 11,9 mln zł.

Do Rosji nie pojedą również produkty mleczarskie. Putin zrobił jeden wyjątek – dotyczy on żywności dla dzieci, ale ta grupa produktów ma niewielki udział w naszym eksporcie. Straty z tytułu wstrzymania eksportu produktów mlecznych szacuje się na:

mleko i śmietana – 74 mln zł,
serwatka – 22 mln zł,
maślanka, jogurty, kefir – 5 mln zł,
masło – 37 mln zł.

Sankcje nałożone przez Rosję obejmują wszystkie wyprodukowane w Unii Europejskiej sery. Choć daleko nam do Francji, to eksportujemy na Wschód towary tego typu za blisko 0,5 mld zł. W związku z tym nasze straty rozkładają się następująco:

sery żółte i inne – ok. 379 mln zł,
sery pleśniowe – 13 mln zł,
twarogi – 40,3 mln zł.

Wprawdzie do Rosji sprzedawaliśmy więcej owoców, ale i producenci warzyw muszą szukać alternatywy dla swoich produktów. W szczególności dotyczy to gospodarstw specjalizujących się w produkcji pomidorów i kapusty. Starty mogą więc sięgać:

pomidory – 179 mln zł,
pieczarki – 163 mln zł,
kapusta i podobne – 163 mln zł,
fasola – 25 mln zł.

W odpowiedzi na działania strony rosyjskiej, Komisja Europejska uruchomiła dodatkowy mechanizm

wsparcia sektora owoców i warzyw, dotkniętego rosyjskim embargiem. Unijne fundusze, w wysokości 125 mln euro, mogą być przeznaczone na przeprowadzenie działań w zakresie wycofania z rynku części zbiorów i warzyw łatwo psujących się gatunków, których nie można długo przechowywać po zbiorach, a żaden alternatywny do rosyjskiego rynek zbytu nie jest dostępny. Komisja określiła, że pomoc dotyczy m.in. takich produktów, jak: pomidory, marchew, kapusta, papryka, kalafiory, ogórki, korniszony, pieczarki, jabłka, gruszki, owoce czerwone (truskawki, maliny, wiśnie, porzeczka). Tak szeroki wachlarz produktów objętych wsparciem ma zapobiec nadmiernej spadkowi cen tych produktów.

Ogłoszone nadzwyczajne środki wycofania z rynku mają być ukierunkowane w szczególności na bezpłatną dystrybucję w.w. owoców i warzyw do organizacji humanitarnych i pomocowych oraz innych instytucji społecznych, jak również uwzględniać odszkodowania za przeprowadzanie przez producentów „niezbierania” lub „zielonych zbiorów”. Komisja zadeklarowała, że pomoc finansowa dotyczy wycofania z rynku produktów, producentów, niezależnie czy są oni członkami grup i organizacji producentów owoców i warzyw, czy producentami indywidualnymi.

W Rosji natomiast rosną ceny produktów żywnościowych, co jest wynikiem zakazu importu żywności z Zachodu. Gazeta „Wiedomosti” informuje, że w całym łańcuszku pośredników ceny mięsa wzrosły już od 10 do 22 procent. Niektóre gatunki mięsa podrożały o ponad 40 procent. Jest to początek wzrostu cen, gdyż nie spełniły się nadzieje na sprowadzenie dużych partii wieprzowiny z Brazylii.

W rosyjskich sieciach handlowych import zajmował około jednej trzeciej sprzedawanych towarów. Jak oblicza się, z powodu embarga wprowadzonego na rok, rosyjscy importerzy stracą około 3 - 4 mld dolarów. To mniej więcej jedna trzecia wartości europejskiej produkcji żywnościowej sprzedawanej na rosyjskim rynku.

Ceny żywności w Rosji były i tak wysokie przed wprowadzeniem embarga. Teraz przewiduje się, że będą one dalej pięły się w górę wraz z niedoborem towarów. Nie wszyscy wiedzą również, że importowana żywność stanowi około 50% zapotrzebowania rosyjskich restauracji. ■